

Sagen sattes til Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Elin Appel): Anledningen til, at dette Forslag til Beslutning er stillet, er, at der for nylig under Debatten om private Studenterkursus blev konstateret en Enighed med den nuværende højtærede Undervisningsminister om, at de Eksamensfordringer, der nu om Stunder findes ved mange Skoleformer, er kommet ud over det rimelige. Der konstateredes ogsaa Enighed om at gøre noget mod denne Eksamensmolok. Der er for Tiden nedsat nogle Udvalg til at undersøge forskellige Skoleformers Fordringer, bl. a. forskellige Udvalg under Undervisningsministeriet, og Lærerorganisationerne har selv nedsat Udvalg om Mellemskolen. Man kunde maaske tro, at netop dette Forhold skulde udelukke nærværende Forslag, men det er just en af Grundene, som jeg skal komme tilbage til om et Øjeblik. Aarsagen til dette Forslag til Beslutning ligger dog naturligvis nok saa dybt. Aarsagen til Forslaget er den, at vi finder det nødvendigt at tage op til Overvejelse ikke blot enkelte Led inden for vor Skoleverden, men hele vort nuværende Skolevæsens Struktur. Som jeg nævnte, er der nedsat forskellige Udvalg om de forskellige Skoleformer, men da vi har en Enhedsskole, der hænger sammen Led for Led, er det umuligt at foretage en virkelig Ændring uden at nedsætte en Kommission, der har til Opgave at vurdere Enhedsskolen som saadan i sin Struktur og i sine forskellige Led. Det er derfor vi har ment, at samtidig med at de forskellige Udvalg er nedsat, bør der nedsættes en Kommission for Helheden, som naturligvis kunde nyde godt af de Erfaringer, de andre Udvalg har gjort.

Det vil være urimeligt at fastslaa, hvad en saadan Kommission skal naa til, men det vil være rimeligt at gøre opmærksom paa, hvilke Skader man mener en saadan Kommission skal afhjælpe. I 1902 sagde den daværende Undervisningsminister J. C. Christensen om sit Skoleforslag, at det, han hermed ønskede, ikke var en Enhedsskole i den Forstand, at vore forskellige Arter af Skoler sattes oven paa hinanden som Etagerne paa et Hus, og maaske endogsaa saaledes, at det øverste trykkede det nederste. Det var alligevel just det, der skete. Det blev netop saaledes, at den Enhedsskole, vi skabte, blev som Etager, den ene oven paa en anden, og de øverste trykkede de nederste. Derfor kan det ikke hjælpe noget, at vi giver os til at undersøge Mellemetagen og Stuen, vi maa se paa hele Bygningens Konstruktion, ellers kommer der ikke noget virkelig godt

ud af det. Naar jeg siger, at de øverste Etager trykker de nederste, mener jeg dermed, at den Mellemskole, vi dengang indførte, har vist sig at have Slagside. For det første bliver den besøgt af mange, mange flere Elever, end rimeligt er. Denne Tilgang til Mellemskolen er forkert, simpelt hen fordi de Elever, som gaar der, ikke har tænkt sig at skulle videre, men gaar ud i tredje Mellem, mange efter Mellemskoleeksamen, og det store Flertal gaar ikke, saaledes som det virkelig skulde være, videre til de højere Undervisningsanstalter, særlig Gymnasiet, eventuelt Realskolen. Allerede for længe siden har man været klar over, at Mellemskolen paa den Maade fik en Slagside ved, at der kom alt for mange Elever i den, som ikke skulde være der, og i 1937 forsøgte man en Reform, idet man indførte den saakaldte praktiske Mellemskole, som skulde opsure nogle af de Elever, der kom i Mellemskolen, men som ikke burde komme der. Den daværende Undervisningsminister, det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, sagde ved Lovforslagets Behandling: vi mangler ikke Studenter, heller ikke Folk med Eksamen til Kontorarbejde, men vi har Brug for oplyste Kvinder og Mænd til at tage Arbejdet op i det praktiske Erhvervsliv, og for de Børns Vedkommende, som ikke skal læse videre, vil den praktiske Mellemskole i mange Tilfælde byde en bedre Undervisning end Eksamensskolen. Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen i, at den nuværende Eksamensmellemskole har et andet Formaal, jeg er ogsaa enig i, at man forsøgte Udvejen med den praktiske Mellemskole — Navnet „den praktiske Mellemskole“ var en Camouflage, som var overmaade let at gennemskue.

I Dag konstaterer vi, at den praktiske Mellemskole ikke har været nogen Succes, den er blevet saboteret af Forældrene, det er vist og sandt. Tanken med dens Opbygning er sund nok, men den blev ikke benyttet, Forældrene sendte stadig væk lille Peter i Eksamensmellemskolen. Det har først og fremmest sin Aarsag deri, at Forældrene paa dette tidlige Tidspunkt, allerede i 12 Aars Alderen ikke tør vælge for Barnet. De tør ikke paa noget Tidspunkt endegyldigt afgøre, om lille Peter skal læse videre eller ikke, og det er derfor rigtigt, som den højtærede Undervisningsminister sagde, da vi debatterede dette Problem sidst, idet han satte Problemet op paa den Spids, hvor man bedst ser det, at man tager Embedseksamen i 12 Aars Alderen. Derved gør Mellemskolen megen Skade.

For det første indfører den Eksamens-